

พฤติกรรมกรบรีโศคเครื่องคีมแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

กัณนิษฐา มาเหิม
เสาวลักษณ์ จักรบุตร
มิ่งขวัญ ภูหงส์ทอง

สนับสนุนทุนโดย CUP บ้านไผ่
อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

นางสาวกนิษฐา มาเต็ม ,นางเสาวลักษณ์ จักรบุตร,นางมิ่งขวัญ ภูหงษ์ทอง 2549.
พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหญิงและชาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น โดยคัดเลือกตัวแทนโรงเรียน 1 แห่ง แบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คัดเลือกโดยครูฝ่ายปกครองร่วมกับครูฝ่ายแนะแนว กลุ่มเป้าหมายอีกกลุ่มเป็น Key Informants ที่สามารถให้ข้อมูลได้ชัดเจนได้แก่ ครูฝ่ายปกครอง ครูประจำชั้น ครูแนะแนว เพื่อนร่วมชั้นเรียน ผู้ปกครองหรือญาติ ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เจ้าของร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และประชาชนทั่วไป โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงกรกฎาคม-ตุลาคม 2549 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์เชิงอุปนัย (Inductive Analysis) วิเคราะห์เชิงสาระ (Thematic Analysis) และวิเคราะห์ความหมาย (Semantic Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุ 12 ปี และดื่มต่อเนื่องมาจวบจนปัจจุบัน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มได้แก่ เหล้าสี (แม่โขง แสงโสม แสงทิพย์ รีเจนซี่ ฯลฯ) เบียร์ เหล้าขาว และไวน์ สาเหตุหลักของการดื่มครั้งแรกคือ อยากรู้ อยากลิ้มลองในรสชาติ รองลงมาคือเพื่อนชักชวนทำตามเพื่อน เพื่อเข้าสมาคมเพื่อน นอกจากนี้ยังพบว่าบางรายดื่มประชดผู้ปกครอง บางกลุ่มมีแนวคิดว่าการดื่มสุรา และสูบบุหรี่ มองเป็นพฤติกรรมของผู้ใหญ่ ตนก็เป็นผู้ใหญ่ได้ และทำได้เช่นกัน กลุ่มเป้าหมายบางกลุ่มมองว่าภาพโฆษณาเหล้า บุหรี่ ดูแล้วโก้เก๋ เท่ห์หรู และดูสนุกสนาน จึงอยากทำตาม ปัจจุบันกลุ่มเป้าหมายสามารถหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายเมื่อต้องการ ทั้งร้านสะดวกซื้อ ร้านค้าปลีกในตลาดสด ร้านขายของชำ ในหมู่บ้าน สถานที่ดื่มพบว่า มีทั้งตามหอพัก บ้านเพื่อน เปิดห้องในโรงแรม สถานบันเทิงตอนกลางคืน กระท่อมปลายนา แม้กระทั่งในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายนั่งดื่มกันบริเวณสนามในโรงเรียน และในห้องเรียน โดยนำเงินประจำวันที่ได้รับจากผู้ปกครองให้มาเฉลี่ยวันละ 40 บาท รวมกันซื้อเหล้า และบุหรี่ บางรายมีรายได้จากการเล่นพนันบอล หรือขายเกมออนไลน์ในโรงเรียน นำเงินที่

ได้ซื้อเหล้าเลี้ยงเพื่อน ๆ ในกลุ่ม กลุ่มเป้าหมายที่ดื่มประจำมักหนีเรียนประจำ โดยมักนั่งดื่มตาม
ร้านอาหารในตลาด ร้านอาหารเรือนแพ ร้านสนุกเกอร์ เกือบทุกครั้งที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
นักเรียนชายจะสูบบุหรี่ด้วย มีการเล่นการพนัน(ไพ่ โดมิโน) ทั้งชายและหญิงขณะดื่ม นักเรียน
ชาย-หญิงบางคนถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์กันหลังดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มเป้าหมายทราบดีถึงผล
กระทบทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมรอบข้าง แต่ไม่ใส่ใจ ขอเพียงเพื่อนร่วมกลุ่มยอมรับและ
เข้าใจ ทุกคนมีผลการเรียนต่ำ ดิดเกรดศูนย์อย่างน้อยคนละ 1 วิชา ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนมีมาตรการที่ซัด
เจนเป็นลายลักษณ์อักษรถึงบทลงโทษพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน แต่นักเรียนก็มีช่อง
ทางหลบเลี่ยงได้โดยตลอด เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมาก และโรงเรียนมีอาณาบริเวณที่กว้าง
ขวาง ยากแก่การควบคุมดูแลได้ทั่วถึง ส่วนมาตรการในชุมชนร้านค้าทุกแห่งมีป้ายห้ามจำหน่าย
สุรา บุหรี่ แก่เด็กอายุ ต่ำกว่า 18 ปี แต่ทุกร้านสามารถจำหน่ายแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีได้เช่นกัน
ชุมชนมองว่า รัฐบาลมีความจริงใจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวค่อนข้างน้อย เจ้าหน้าที่รัฐขาดความ
พร้อมในการดำเนินตามมาตรการดังกล่าว และชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไข
ปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง